

Suomen Pörssisäätiö
sari.lounasmeri@porssisaatio.fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi
lukiouudistus@minedu.fi

7.3.2018

Asia: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta OKM/41/010/2017

Pörssisäätiön lausunto liittyen lukiolain uudistukseen

Pörssisäätiön tehtävä on edistää arvopaperisäästämistä ja arvopaperimarkkinoita. Pörssisäätiö pyrkii toiminnassaan edistämään nuorten talousosaamista. Pörssisäätiö järjestää opettajille talouskoulutusta ja tuottaa materiaalia, kutsuu lukiolaisia vuosittain Pörssitalossa järjestettävään Lukiolaisten Pörssipäivään, sekä järjestää oppilasvierailuita.

Lukiouudistuksen tavoitteena on lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa, vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä helpottaa siirtymistä lukiosta korkeakouluihin. Pörssisäätiö yhtyy näkemykseen siitä, että nämä tavoitteet ovat tärkeitä. Lukiouudistuksessa pyritään myös aikaisempaa yksilöllisempiin opintopolkuihin ja oppiainerajat ylittäviin opintoihin. Pörssisäätiö näkee yksilöllisellä lähestymistavalla selkeitä etuja, mutta samalla muistuttaa, että on olemassa perustaitoja, joiden omaksuminen on kaikille tärkeää.

Taloulosaaminen on perustaito

Selvitysten perusteella taloulosaaminen periytyy Suomessa usein kotoa. Samat hyvät ja huonot käytännöt toistuvat sukupolvesta toiseen. Taloulosaaminen ovat perusosaamista, jonka hallitseminen on nyky-yhteiskunnassa onnistumisen edellytys. Mikäli talousopetus jää liiaksi valinnaisuuden varaan, on riskinä, että vain asiasta erityisesti kiinnostuneet erikoistuvat aineeseen. Samalla suurin osa opiskelijoista jää paitsi tärkeitä kansalaisten perustaitoja.

Taloulosaamisen sisältö

Pörssisäätiö pitää tärkeänä, että lukio-opetuksessa perehdytään oman talouden hallintaan. Säästäminen, sijoittaminen ja vaurastuminen ovat osa oman talouden hallintaa. Erityisen tärkeä on oppia rahan aika-

arvosta, korkoa korolle -periaatteesta, riskin ja tuotto-odotuksen suhteesta sekä riskin hallitsemisesta hajauttamalla omaisuutta sekä eri omaisuuslajeihin että ajallisesti tekemällä sijoituksia eri ajankohtina.

Omistajuutta tulee myös käsitellä esitettyä laajemmin. Omistajien rooli yhteiskunnassa on keskeinen. Omistajat tekevät yhtiökokouksissa päätökset, jotka heijastuvat yhteiskuntaan laajemmin. Osakeomistuksen kautta jokainen voi vaikuttaa. Pörssi on lähtökohtaisesti hyvin tasa-arvoinen. Pienetkin säästöt voi sijoittaa, saada omistusosuuden ja tavoitella vaurastumista. Kun kansalaiset ovat yritysten omistajia, yritysten menestys on myös kansalaisten menestystä.

Talous omana oppiaineena

Pörssisäätiö esittää, että talouden tulisi olla oma oppiaineensa. Jokaisen lukiolaisen tulisi saada samat perustiedot taloudesta. Lisäksi syventäviä lisäkursseja tulisi tarjota kiinnostuneille oppilaille. Perinteisesti lukio-opetuksemme on painottunut enemmän teknilliseen kuin kaupalliseen osaamiseen. Tämän takia myös kaupallisten aineiden painoarvoa olisi hyvä lisätä sekä omana oppiaineena että osana muiden oppiaineiden kuten matematiikan ja yhteiskuntaopin opetusta.

Lausunnon keskeinen sisältö

- Talousosaaminen on kansalaisten perustaito. Nykyään talousosaaminen ja -asenteet periytyvät kotoa. On tärkeää, että lukiossa saadaan laaja yhteinen pohja talousopetuksen kautta.
- Mikäli talousopetus jää liiaksi valinnaisuuden varaan, on riskinä, että osaaminen eriytyy ja tärkeät perustaidot jäävät niitä eniten tarvitsevilta omaksumatta. Tämän takia Pörssisäätiö esittää, että kaikille yhteisenä sisältönä tulisi tarjota riittävästi talousopetusta.
- Talousopetuksen sisällössä on tärkeitä huomioida oman talouden hallinta. Säästäminen, sijoittaminen ja vaurastuminen liittyvät oman talouden hallintaan. Riskien hallinnasta ja sijoituskohteiden valitsemisesta pitää oppia jo lukiossa.
- Pörssi on lähtökohtaisesti hyvin tasa-arvoinen. Pienillä summilla voi ostaa pörssiyrityiden osakkeita ja tulla omistajaksi. Näin yritysten menestys on myös omistajien menestystä.
- Omistajuus on yhteiskunnalle tärkeää. Omistajat tekevät yhtiökokouksissa keskeisiä päätöksiä. Omistajuuden käsitteleminen opetuksessa on olennaista.
- Pörssisäätiö esittää, että talouden tulisi olla oma oppiaineensa.
- Talousosaamisen painoarvoa tulisi lisätä muissa oppiaineissa kuten matematiikassa ja yhteiskuntaopissa sekä oppiainerajat ylittävinä kokonaisuuksina.

Pörssisäätiö antaa mielellään lisätietoja näkemyksistään ja jatkaa keskustelua tärkeästä aiheesta.

Sari Lounasmeri
toimitusjohtaja
Pörssisäätiö